

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Datum 2012-01-31
Dnr 32-2011-0623

Löpande granskning 2011

Rikskontrollen har som ett led i den årliga revisionen av Naturvårdsverket (NV) bl.a. granskat rutiner för fördelning och uppföljning av forskningsbidrag, den interna kontrollen i löneprocessen samt den fortsatta implementeringen av Förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll (FISK).

Granskningen har resulterat i iakttagelser som Rikskontrollen vill fästa NV:s uppmärksamhet på i denna revisionsrapport.

Rikskontrollen önskar information senast 2012-03-06 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Forskning

NV disponerar för 2011 ett anslag på ca 92 mnkr för miljöforskning. Forskningsmedlen ska främst, genom utbetalning av bidrag till andra, finansiera forskning till stöd för Naturvårdsverkets och från den 1 juli 2011 även Havs- och vattenmyndighetens arbete med t.ex. miljökvalitetsmålen, miljöbalken samt underlag för internationellt förhandlingsarbete.

Rikskontrollen har granskat NV:s rutiner för fördelning och uppföljning av forskningsbidrag samt vilka kostnader som avräknas mot forskningsanslaget.

Brister i uppföljning av utbetalade bidrag

Av NV:s rutiner och bidragsvillkor framgår att bidragsmottagaren efter projekttidens utgång ska lämna in en slutrapport över forskningsprojektet och inom tre månader även en ekonomisk slutredovisning.

Vid Rikskontrollens granskning av ett antal forskningsprojekt som avslutades under åren 2008-2010 framkom att för ett flertal av dessa saknas ekonomisk slutredovisning.

Felaktig anslagsavräkning

För administration av forskningsbidragen används ett särskilt IT-system kallat EDA. Driftskostnader och avskrivningar samt räntekostnader för detta system på sammanlagt ca 650 tkr har avräknats forskningsanslaget. I regleringsbrevet saknas stöd för att avräkna forskningsanslaget med denna typ av kostnader.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar NV att vidta åtgärder för att säkerställa att ekonomiska slutrapporter inkommer från samtliga forskningsprojekt. NV bör även ändra sina rutiner och avräkna IT-kostnader för EDA mot förvaltningsanslaget, alternativt kontakta regeringen för att få till stånd en ändring av villkoren i regleringsbrevet som tillåter nuvarande användning av forskningsanslaget.

Löneprocessen

Riksrevisionen har granskat den interna kontrollen i NV:s löneprocess.

Brister i styrande dokument

Lönehandläggarna utför löpande olika kontroller och det finns ett antal olika checklistor framtagna för deras arbete. Det saknas dock en fastställd rutinbeskrivning, där det framgår vilka kontroller som ska utföras, samt hur dessa ska dokumenteras.

Ingen tvåpersonershantering

Ett kriterium på god intern kontroll är att ingen person ensam ska kunna handlägga ett ärende med ekonomiska konsekvenser. I NV:s löneprocess kan samma person utföra samtliga steg inklusive utbetalning av lönerna. Den efterhandskontroll som utförs av ekonomichefen ersätter inte behovet av tvåpersonershantering i processen.

Brister i hantering av behörigheter

I dagsläget görs inga regelbundna genomgångar av befintliga behörigheter i lönesystemet. NV saknar dessutom dokumenterade krav på vilka underlag som ska finnas för tilldelning och borttagning av behörigheter i systemet.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar NV att besluta om en rutinbeskrivning för löneprocessen, där det tydligt framgår vilka kontroller som ska utföras i de olika momenten, samt hur genomförda kontroller ska dokumenteras. NV bör ändra sina rutiner så att en person ensam inte kan handlägga ett ärende med ekonomiska konsekvenser. NV bör även fastställa vilket underlag som ska krävas för tilldelning och borttagning av behörigheter i lönesystemet samt besluta om en rutin för regelbunden genomgång av befintliga behörigheter.

Förordning om intern styrning och kontroll

NV har under 2011 fortsatt implementeringen av FISK-processen i den ordinarie verksamhetsstyrningen och uppföljningen. Riksrevisionen ser positivt på det arbete som utförts men kan samtidigt konstatera att arbete kvarstår för att NV ska leva upp till kraven enligt FISK.

Nuvarande riskanalys omfattar inte hela verksamheten då samtliga processer inte har riskbedömts. De risker och därtill kopplade kontrollåtgärder och uppföljningar som har integrerats i den ordinarie verksamhetsstyrningen och

uppföljningen under 2011 är således inte heltäckande. NV har därför arbetat med att riskbedöma ytterligare processer. Detta arbete kom igång sent under 2011 och har i huvudsak drivits av internrevisorn med stöd av ekonomienheten.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar att NV prioriterar arbetet med införandet av FISK i verksamheten samt beaktar det utförda arbetet inför bedömningen i årsredovisningen av om den interna styrningen och kontrollen är betryggande.

Det är viktigt att tillräckligt med resurser avsätts och att andra personer än internrevisorn driver arbetet. Detta eftersom internrevisionen enligt 3 § Internrevisionsförordningen (2006:1228) ska granska och lämna förslag till förbättringar av myndighetens process för intern styrning och kontroll men inte delta operativt i myndighetens arbete med densamma.

Ansvarig revisor Anne Bryne har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Anders Lexner har varit föredragande.

Anne Bryne

Anders Lexner

Kopia för kännedom:

Regeringen

Miljödepartementet

Finansdepartementet (budgetavdelningen)